

I DAG

SOSIALLOGGAVAN

12 milj. krónur til sosial tiltøk

Sosialu útreiðslurnar í Føroyum fyri figgjariárið 1961/62 nærka seg væl teimum 12 milj. kr. og verða størri, tá tey ymisku gjöldini ikki eru komin í fulla hædd. Hækkingar fóru fram 1. októbr. í ár og seinasta hækkingin í hesum umfari kemur 1. apríl 1963. **SOSIALAR ÚTREIÐSLUR Í ALT** 11.549.217,17 kr.

Av hesum letur:

RIKISKASSIN 6.387.874,74 kr.
HEIMASTYRIÐ 5.161.342,83 kr.

Sosialu útreiðslutíðini falla á ymiskum okjum, alt eftir sum trondin er til staðar. Vít skulu her vísa á, hvussu nógv verður góddi á teimum ymisku okjunum:

Fólkapensjón	7.764.715,79 kr.
Ellisheim	83.883,15 —
Avlamiðgjóð	2.854.904,72 —
Einkjupensjón	169.827,35 —
Barnaforsorg	45.650,05 —
Serforsorg	201.081,17 —
Einkjupensjón	84.039,20 —
Hjálp til kronisk sjúk	51.359,30 —
Einkju- og undirhaldshjálp ...	240.334,34 kr.
Annad	53.422,10 kr.

Víðmerkingar:

1. Afrut teiðum her nevndu tølunum eru tað 4 kommunur, ið sjálvur umfata forsojarglógina. Hesar kommunurnar hava í sama figgjariári góddi 12.286 kr. til kronisk sjúk og 114.919,75 kr. til einkju- og undirhaldshjálp. Av hesum útreiðslum fáa kommunurnar endurgóddi frá rikiskassanum ávikavist 6143 kr. og 28.729,94 kr. meðan heimastýrið ber restina av útreiðslunum.
2. Útreiðslur rikiskassans til sjúkra- og flutningskassarnar er ikki uppeigjort fyri nevndu figgjari, fyri figgjariárið 1961/62 vísar 546.661 kr.
3. Uppi í hesum tølum eru heldur ikki útreiðslurnar til barnaforsorgurstovnar (barnagarðar o. a.)

Fólkaheimið Føroyar

8. NOVEMBER fylkjast allir frisinnaðir føroyingar um javnaðarflokkin til stríð fyri at beina burtur vesældemi, ótryggleika og órættvísu — fyri frigering fólksins frá ómegd — fyri sosialistiska FÓLKAHEIMINUM FØROYAR.

SOSIALURIN

AVSKRIVINGARREGLURNAR

Hákon Djurhuus roynir í Dagblaðnum at trúta niður í fólk, at javnaðarmenn hava lovað at broytt avskrivingsreglurnar; men ikki haldið hetta lyftið.

Javnaðarflokkurin hevur verið ímóti avskrivingsreglunum í núverandi líki — avskrivingsreglum, sum í mongum fornum gera størrið skattafjár.

Hesar reglur skapa eitt órættvíst skattatryst niðurfir; men undir hesum landsstýrinum er tað so óyndast at lætta eitt sindur um hesa skattatryst við at bæka skattamarkið og barnafriðráttin.

Javnaðarflokkurin hevur liggið ímóti skattalagaruppskot, ið eisini vilði hjálpt til at lætta um skattatryst; men fyrri tí hevur eingin meirihátt fingist; millum annað hevur flokkur Hákon Djurhuusar verið ímóti hesum.

Somuleiðis hevur eisini verið ógjørligt at fingið broytt avskrivingsreglurnar, tá eingin meirihátt hevur fingist fyri slíkum broytingum.

Hákon Djurhuus mátti verið so mikið væl at sær komin sum politikkari nú, at hann gjørdi eins og Gladsbein og segði veljendum sínum: — eisini túnn

sanneleika, at ikki ber til at broyta nakra lóggev, hvussu órættvís hon enn er, so leingi eingin meirihátt er fyri eini broyting — og tá javnaðarflokkurin einki mál kann fremja utan við stuði frá fleiri av afturhaldsflokkunum.

Brøv til Sosialin

BESTI MAÐUR Á BÁTÍ

Ofta verður tikið til í 14. sept., at tjóðveldismenn ikki kunnu stilla upp, fyrr enn fiskimenn eru heimkomnir.

Víst veit eg, at tað ikki eru so heilt fáir fiskimenn, ið velja tjóðveldisflokk; men hetta er í øllum fornum líki av gagnsverkum Erlends Paturssonar til frama fyri fiskimenn, tí veruliga hevur eingin maður gagna reiðarum meira enn hesi sami Erlendur, hetta misfostrið av einum Fiskimannafelags formanni.

Ikki ein einasti fiskimaður hevur hesi 12 árin, Erlendur hevur sitað sum formaður fiskimanna, vunnid eitt einasta oyra í kraft av betri sáttmálum.

Tað, fiskimenn hava vunnid, er minstuløn, prísvíðbót og friðarløn; men í hesum eigur Erlendur og tjóðveldismenn nærsagt hvørki eitt ella lut í.

Tvørturimóti víta allir fiskimenn, at tað júst var Erlendur Patursson og hansara menn, ið minkaðu minstulønina frá 800 niður í 650 kr.

Hetta verður gjørt í hesum orðum, ið koma frá fílagformannini okkara:

»Øllum øðrum fiskimönnum og úttróðarmönnum, sum eftir nógvaldati skipan hava rætt til minstuløn, verða alt árið víssaðir 655 kr. í minstuløn um mánaðin.«

Hetta vóru mennirnir, ið vit valdu at stjórna felag okkara og sum seinri — tíverri — vórðu valdir á ting har eingin teirra hevur uppiðrið at sita.

Grønlandsmaður.

Brævkassin

»Brævkassi« Sosialsins

Tjóðveldismenn siga frá, at teir hava gjørt sitt skattalagaruppgeis og javnaðarflokkurin hevur gjørt sitt, men at eingin meirihátt er fyri hesum uppskotum. Hvussu er vorið við hesum uppskoti tjóðveldisflokksins?

Skattaborgari.

SVAR: Tjóðveldisflokksins hevur lagt eitt skattalagaruppskot á tingborð. Hetta var ein avskrivt av einum uppskoti frá landsstýrinum, har teir gjørdi nakrar broytingar; men uppskotið er ófullgjøtt og skattalaga skilaleyst; tað hevur tað tann fyrmin, at ognaruppgørd er tikið við, og tað er altíð nakað, tí uttan ognaruppgørd ber ikki til at rættvísgera nakra skattalóggev. Skattalagaruppskot javnaðarmanna verður lagt á ting so skjótt atlogur eru til tess; men nú verður tað ikki fyrr enn nýtt ting er valt, og vónandi verða javnaðarmenn so væl mánnaðir í nývalda tinginum, at lætt verður at fremja eina nýggja, betri og rættvísari skattalóggev.

veist tú?

AT undir stjórnskipanarsamráðingum aftaná seintra heimsbardaga var eitt av ófrávilgilegum krovum javnaðarflokksins, at foroyst verður hovudsmaðl í øllum fornum her á landi, og at hetta er skrásett í heimastýrislógini.

AT í fyrsta helmingi av 1962 vórðu seldir 60.000 persónbilar í Danmark, bara í juni mánaði 13.000. Afrut hesum koma 16.000 voruvagnar og lastbilar. Sjálvur ein nakrir fara burturav, er tað nógv at fáa 300 persónbilar út á veginnar um dagin.

AT hagtøl siga, at bara í Stockholm koma ikki ferri enn 1000 fólks eitt-kronustykki til sjóndar á hvørjum ári.

AT jaktleopardurin er so kvivur til beins, at hann lættliga rennir 40 fjórðingar um tíman.

AT í USA hava teir nú gjørt vitilampur, ið kunnu lýsa uppi 10 ár á einum sinni.

AT Amerikamenn eru so herviligir at gnaga, at teir brúka fyrri 300 milj. dollars um ári bara til tyggjummi.

AT yvir 200 av teimum amerikonsku tryggingsarfelgunum eru ogn hjá svörtum.

eyðab

»FÓR TILFÁLET, í Dimmalætting skrivur «—politte um fólkaflokk, sum í otta ár var landsstýrispartnari sambandsflokksins og eiga sostatt at kennast sera vel:

»Fólkaflokkurin — ví minnst henda flokk frá kriggsárunum —

er enn einaferð sum vit eldri minnst vorið avingliflokkurine partiapolitiski flokkurin, ið always is sitting on the fence, sum fremmant og beinrakíð orðatak, sigur: rekur har, sum honum best stendur í bóði, sjálvsstýris ella sambandskur, »for tilfallet.«

BARNAMATUR

ORÐTOKINI niðanfyrri hava tann skeivleika, at fyrsti partur av einum er settur saman við seinra parti av einum øðrum. Nú raður um at seta rætt saman:

1. Tungt er at leggja ást við hann, í sitt reiður drúur.
2. Tað er gudsbarn, sum sjálvt vil fara í flór.
3. Ringur er fuglur, ið onga leggur ímóti.
4. Liður, at hann ikki kundi tiga.
5. Skarvur er tunguleysur, men skriður.
6. Ikki kemur í kór tað, ið batnar.

HÖVUÐBRÝGGI. Setið hesar 6 sundurtagaðu býarmönnum rætt samanaftur. Takið síðan fyrsta bókstav úr hvørjum og set rætt saman til ein kendaðan hovudsstað:

AT — HOLM — NE — DIG — ID — OS — DR — KØ — VE — LO — BEN — STOCK — HAVN — EN — MA.

hugskot

Ein SAMBANDSMAÐUR sigur:

»Det er dog ikke meningen at fælde en ensidig dom over socialismen, — således som socialismen gør over for andenledes tænkende. Menneskeheden skylder socialismen meget for at have åbnet øjnene og gjort opmærksom på dem, der lider ned og savn...«

VALSKALDIÐ SIGUR:

Fjórthandi september grammur er í huga, tí tey ungu ikki duga læruna um bumbusur um banaðir og mannamorð.

Fjórthandi september leggur ei og sverur, í kalda krigið trøður og er sær sjálvum líkur — av krúttroyki hann rýkur.

Fjórthandi september Føroya friðardúga vil NATO burturskúga, so Karsten sleppur valda, har Várhara uppat man halda

aðrir siga

»AKTUELT PROBLEM« eitur oddagrein í Dimmalætting. Har blaðið víðgerð ta nærkan frá londunum eystan jantjálkidið mótvegis.

Følgsmarknaðarlondunum ið nú fer fram, — ein nærkan, ið bendir tann vegin, at kommunistalondini hava í hyggju at gera felags handilsáttmálar við Følgsmarknaðin. Hetta tekur heilt teir av fótum, ið halda við skulu ikki fara uppi Følgsmarknaðin, men standa uttanfyri og m. a. royna at selja eystureftir. Blaðið sigur m. a.

»Samtliga færoeske politiske partier er indstillet på at bringe Færoerne ind i Fællesmarkedet med undtagelse af Tjóðveldis flokken og — vistnok også — Kjartan Mohr. Det skulle således ikke være vanskeligt også på dette punkt at vide, hvor man bør lægge sin stemme, hvis man ønsker Færoernes handelsmessige fremtid betrygget.«

til gáman

— Hvørjar vóru orsøkirnar, at tú valdi at vera lærari?
— Triggjar. Summarferian, jólaferian og páskaferian.

HANN er akkurat sum hani, ið trúði, at sólin kom upp fyrri at hoyra hann gala.

— Eg havi enn ikki fingið handa kjólan, tú hevur lovað mær so leingi.

Rættleiðing

Harri blaðstjóri!

»Fáur lýgur meir enn heftvina.« siga tygum í einum uppskoyti til rættleiðing mína í seinasta blaði tygara — hvør skal siga, at hálván rætt hovuð tygum í tí, ført varð fram í blaðnum.

Men veruleikin er hann, at tygum ongund rætt hovuð í tí, blað tygara bar út millum manna, og tað kundu tygum fingið váttað við at ringt fólkaývirilitið upp.

Hava tygum gjørt tað og kortini skoyttu halan uppi, hava tygum brotið bæði skrivaðar og óskrivadaðar lógir hjá blaðmonnum.

Hákon Djurhuus.

RÆTTLEIÐING, soleiðs nevnt ein stubbi í seinasta blað, har Hákon Djurhuus ger vart við, at ein Klakksvíkingur, ið hevur sent blaðnum ein greinastubba, má hava mistikið seg, tá hann sigur: at fólkaflokksmenn í Norðoyum hava stillað ein Havnarmann sum fremsta valevni.

Her verður sipað til Hákon Djurhuus, ið er fremstur á fólkaflokklistanum í Norðoyum.

Okkum ger tað tað sama, hvar Hákon Djurhuus er bústáði; men tá Hákon Djurhuus týkst leggja so stóran dent á júst hetta, var okkara uppskoyti rættuliga ófullkomið, tá vit ikki nevndu, at navn Hákon Djurhuusar ikki hevur verið á skattalistanum í Klakksvík í fleiri ár, og at hann sambært fólka eftirlitið er fluttur til Klakksvíkar so seint sum 6. september í ár, og hann heldur ikki er á vallista í Klakksvík.

Vit duga ikki at skilja, at orð Klakksvíkingsins hava gjørt Hákon Djurhuus so viðkæman, at hann ikki aftur seg við at tala um »mentunarlígt trongskygni, ið illa rimar saman við orðið frælsi.« — her skrivfrelsi, ið menn to víðhvørt hava gjørt seg sekar í at hava nýtt til so trongskygda blaðskrivning, at teir hava verið noyðdir at biðið um fryrgeving, m. a. Hákon Djurhuus.

Ein feitur veður

Ein veður hjá Olaf Eyvindsson, Hvalba, vegaði 113 pund og 31 merkur í tál. Hann var tvævetur.

Besta gávan til FØROYINGIN burturi og heima er ein FØROYSK BÓK